

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Odbor sociálních služeb a sociální práce

Doporučený postup č. 13/2020

Doporučení pro poskytovatele sociálních služeb odborné sociální poradenství, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, terénní programy, sociální rehabilitace pro organizaci poskytování s cílem zajištění sociálních služeb v době pandemie

Určeno pro: Poskytovatele sociálních služeb, kraje a hl. město Prahu
(Verze 1.0)

Datum platnosti: 24. 9. 2020

Datum účinnosti: 24. 9. 2020

Vypracoval: Odbor sociálních služeb a sociální práce

Materiál bude průběžně aktualizován a rozšiřován

Obsah

ÚVOD	3
Opatření v přímé práci s klienty a cílovou skupinou	6
Děti, mládež a jejich vzdělávání, bezpečné trávení volného času	8
Prevence kriminální činnosti, eskalace násilí a domácího násilí	9
Prevence ztráty bydlení	9
Nařízené přerušení poskytování sociální služby	9
Doporučení pro management	10
Personální opatření	10
Ochrana zdraví pracovníka	13

ÚVOD

Níže uvedený doporučený postup reflektuje stávající dobrou zkušenost, platná mimořádná opatření a připravované stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví, jež definují specifická opatření pro pobytové sociální služby. Tento doporučený postup má za cíl dát jistotu pro rozhodování ve věci poskytování preventivních sociálních služeb v období epidemie a zodpovědět nejčastější metodické dotazy.

Proto je nezbytné si připomenout aktuálně platná mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví vztahujícím se k řešeným sociálním službám. Jedná se o:

- MZDR 13719/2020-1/MIN/KAN ze dne 27.3.2020 Povinnost zajistit lůžkovou kapacitu a personální zabezpečení pro poskytování péče v zařízeních sociálních služeb - https://www.fulsoft.cz/33/mzdr-13719-2020-1-min-kan-mimoradne-opatreni-narizeni-poskytovatelum-zdravotnich-sluzeb-nasledne-a-dlouhodobe-luzkove-pece-a-poskytovatelum-socialnich-sluzeb-uniqueidgOkE4NvrWuObyfYyCQ7y0T8o5ZZNMogSf3lIXS_TvYo/
- MZDR 15190/2020-7/MIN/KAN ze dne 24. 4. 2020 - vyčlenění kapacity lůžek v krajích a hl. m. Praze - <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/04/Mimo%C5%99%C3%A1dn%C3%A9-opat%C5%99en%C3%AD-vy%C4%8Dlen%C4%9Bn%C3%AD-kapacity-%C5%AF%C5%BEk-v-kraj%C3%ADch-a-hl.-m.-Praze.pdf>
- MZDR 16214/2020-6/MIN/KAN ze dne 19.8.2020 Mimořádné opatření – omezení provozu zdravotnických zařízení lůžkové péče a zařízení sociálních služeb s účinností od 1. 9. 2020 do odvolání - <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/08/Mimoradne-opatreni-omezeni-provozu-zdravotnickych-zarizeni-luzkove-pece-a-zarizeni-socialnich-sluzeb-s-ucinnosti-od-1-9-2020-do-odvolani.pdf>
- MZDR 36813/2020-2/MIN/KAN ze dne 1. 9. 2020 – organizace a provádění karantény u poskytovatelů sociálních služeb s účinností od 2. 9. 2020 - <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/09/Mimoradne-opatreni->

[organizace-a-provadeni-karanteny-u-poskytovatelu-socialnich-sluzeb-s-ucinnosti-od-2-9-2020.pdf](#)

- MZDR 15757/2020-35/MIN/KAN ze dne 17. září 2020 - nošení ochranných prostředků dýchacích cest, s výjimkami, s účinností od 18. 9. 2020 do odvolání. <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/09/Mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-vyjimkami-s-ucinnosti-od-18-9-2020-do-odvolani.pdf>

Doporučený postup byl vytvořen ve spolupráci s našimi partnery a bude aktualizován dle epidemiologického vývoje a změn v jednotlivých opatřeních. Pokud v textu mluvíme o sociálních službách, tak myslíme ty, pro které je tento postup věnován (odborné sociální poradenství, raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, terénní programy, sociální rehabilitace). Tento postup je rozsáhlý, protože se snaží komplexně obsáhnout problematiku výše uvedených sociálních služeb v době pandemie, lze jej však aplikovat i v případě jiných druhů epidemiologických situací.

Ochranou zdraví a života se v tomto doporučeném postupu rozumí předcházení rizikům na zdraví a životě, která vznikají zejména neposkytnutím sociální nebo zdravotnické služby, nebo jiné adekvátní intervence.

Poskytnutí služby nebo intervence dle tohoto doporučeného postupu **předchází rozvoji sekundárních dopadů**, jako jsou:

- riziko onemocnění nebo onemocnění z důvodu nedostatku informací,
- nedodržení karantény,
- přerušování pravidelné léčby,
- neposkytnutí léčivých přípravků a zdravotnických prostředků,
- nepřizpůsobení chování u rizikových cílových skupin,
- sociální izolace,
- rozvinutí psychických problémů a onemocnění z důvodu nadměrné zátěže,
- nadužívání léčivých přípravků, psychotropních a návykových látek,

- významný propad v příjmech,
- ztráta bydlení,
- rozvinutí domácího násilí,
- a jiné, které mohou vést k ohrožení života, jeho kvality, zdraví anebo také ke smrti.

Tato rizika se týkají jak osoby, která péči potřebuje (klienta), tak osob, které o něj neformálně pečují.

MPSV připravilo bezpečnostní opatření pro pobytové sociální služby. SEMAFOR jim pomůže řešit různá stadia epidemické situace. Tato opatření jsou více metodicky rozpracovaná v Doporučeném postupu č.12

https://www.mpsv.cz/documents/20142/1443715/DP_+12_2020_organizace_poskytovani_dle_stupnu_pohotovosti_v_obl_ochr_ver_zdr_v1.0.pdf/

obsahuje také doporučení pro management a informace k podpoře personálního zabezpečení při poskytování sociálních služeb. Tato doporučení platí i pro ostatní poskytování sociálních služeb.

Opatření v přímé práci s klienty a cílovou skupinou

1. Situace je posuzována **individuálně**:
 - a. neuzavírat službu, ale omezit její poskytování konkrétnímu klientovi vykazující známky infekčního onemocnění.
2. Pracovníci provádí **depistáž** – cíleně vyhledávají a kontaktují osoby ze své cílové skupiny, a monitorují situaci v lokalitách / komunitách.
3. Poskytovatel stanoví **pravidla pohybu a pobytu osob v jeho prostorách**:
 - a. omezení vstupu osob do budovy,
 - b. střídání směn pracovníků tak, aby se vzájemně nepotkávali,
 - c. v případě, že má služba registrovanu terénní i ambulantní formu poskytování, preferuje terénní.
4. **Zájemci o službu a klienti** používají po celou dobu kontaktu se službou dostatečnou **ochranu úst a nosu a dodržují bezpečné rozestupy 2 m (pokud to situace umožňuje)** od sebe.
5. Ke kontaktu s osobami pracovníci primárně využívají **venkovní prostory** (ulice, park, zahrada apod.), pokud to nelze, hledají kontrolované prostředí s pravidelnou dezinfekcí (může služba vytvořit nějaké kontaktní místo, když jsou veřejné budovy zavřené) nebo **veřejný prostor** (společné prostory domu, haly, čekárny), vstup do domácnosti klienta nechávají jako poslední možnost.
 - a. Poskytovatel může vnitřním předpisem stanovit maximální dobu pobytu pracovníka v jedné domácnosti / s klientem.
 - b. Dodržovat bezpečné rozestupy a maximální počet osob na jednom místě.
6. Tým **přehodnotí a optimalizuje navyklé procesy** a pracovní postupy (slučovat činnosti, optimalizovat jejich posloupnost apod.).
7. Nastavit **priority pomoci** (nízká, střední, vysoká) dle potřeb a situace cílové skupiny. Dle těchto priorit poskytovat službu v nezbytném rozsahu dle registrovaných základních činností.
 - a. Příklad:
 - i. nízká = zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění

- ii. střední = sociálně terapeutické činnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
 - iii. vysoká = pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí, telefonická krizová pomoc
 - b. Pracovníci věnují zvýšenou pozornost **psychickému stavu klientů** a poskytují jim empatickou podporu. Působí na zmírnění pocitů bezmoci, strachu, úzkosti a paniky, zvyšují pocit jistoty a bezpečí a schopnosti svou situaci řešit.
 - i. Zaměřují se na eliminaci fám a předchází jejich vzniku dostatečně častým a srozumitelným informováním cílové skupiny.
 - ii. Poskytují informace k řešení situace klienta – kam se obrátit, jak zajistit své potřeby v případě onemocnění apod.
- 8. Pomoci klientům **zajistit jejich bezpečí** (a bezpečí osob, se kterými jsou v kontaktu):
 - a. ochranné pomůcky (nejen pro klienty, ale i do lokality / komunity),
 - b. testování, (i hromadné v lokalitě, skupině)
 - c. srozumitelné informace,
 - d. orientace v situaci,
 - e. plnění nařízených povinností a opatření,
 - f. zajištění základních životních potřeb, včetně nákupů, léků a zdravotní pomoci,
 - g. zajištění příjmů a řešení akutní finanční krize (dávky pomoci v hmotné nouzi), včetně zadlužení a exekucí,
 - h. prevence ztráty bydlení,
 - i. místo pobytu v karanténě.
- 9. Jako doplnění přímé práce s klienty je možné poskytovat službu **distančně** a to dle epidemiologické situace (telefonicky, online komunikace).
 - a. Nejsou realizovány skupinové aktivity, nebo jsou přeneseny do bezpečného prostředí (venkovní prostory, online).
 - b. Nejsou realizovány aktivity společenského a doplňkového charakteru (besídky, výlety), nebo jsou přeneseny do bezpečného prostředí (online).

10. Nastavit **funkční systém předávání informací cílové skupině:**

- a. pravidelná přítomnost pracovníka na určeném místě (v lokalitě) - denně ve stejnou hodinu na stejném místě,
- b. zřízení telefonní linky, která je v provozní době služby (v denní době) vždy v dispozici,
- c. SMS notifikace, sdílení na sociálních sítích a v mobilních aplikacích, na webových stránkách organizace, srozumitelný způsobem pro cílovou skupinu.
- d. hlášení místního rozhlasu, megafonem z projíždějícího vozidla (spolupráce s dobrovolnými hasiči, obecní policií),
- e. vyvěšování informací na veřejných místech - budova poskytovatele, vývěsky úřadu nebo zájmových organizací na ulici, výloha obchodu apod.

11. Při **dojednávání schůzky** zjišťuje pracovník, zda klient nebo někdo z jeho okolí vykazuje známky respiračního onemocnění. Stejně tak při přímém kontaktu s klientem v terénu.

12. Schůzky pracovník plánuje tak, aby se klienti mezi sebou nepotkávali a měl dostatečný prostor na dezinfekci a výměnu svých OOPP za nepoužité.

- a. Použité OOPP pracovník vkládá do neprodyšného sáčku, který pevně uzavře.
 - i. Jednorázové odhodí do nejbližší nádoby na směsný odpad.
 - ii. K opakovanému použití vloží do vyhrazené nádoby v zázemí služby.

Děti, mládež a jejich vzdělávání, bezpečné trávení volného času

1. Ve **spolupráci se ZŠ, SŠ, SOU a další** zabezpečit:

- a. distribuci materiálů pro domácí vyučování pro žáky v lokalitě,
- b. pravidelné doučování dětí (např. na vhodně upraveném volném prostranství v lokalitě),
- c. vhodné technické vybavení pro distanční vzdělávání (výpočetní technika, připojení k internetu).

2. Dle aktuálně platných opatření proti šíření nákazy zabezpečit **volnočasové aktivity** pro děti na vhodně upraveném volném prostranství v lokalitě.

Prevence kriminální činnosti, eskalace násilí a domácího násilí

Je vhodné si všímat projevů či znaků domácího násilí, klientům sdělovat informace v této problematice. Možnost využití aktuálních projektů př. Projekt Podpora sociálního bydlení připravil leták na téma Domácí násilí a sexuální zneužívání v prostředí lidí bez domova nebo lidí ohrožených ztrátou bydlení v době pandemie (http://socialnibydeni.mpsv.cz/images/soubory/Ostatni/let%C3%A1k_dom%C3%A1c%C3%AD_n%C3%A1sil%C3%AD.pdf).

Informovat orgány sociálně právní ochrany dětí.

Prevence ztráty bydlení

1. **Jednat s majiteli a pronajímateli bytového fondu** v místě:
 - a. zajištění udržitelných podmínek pro bydlení v lokalitě,
 - b. jednání o odkladu plateb nájemného či ubytovacího poplatku po dobu nouzového stavu,
 - c. vyjednávání vyšší tolerance neuhrazených plateb souvisejících s bydlením, jejichž příjemcem je město,
 - d. koordinace postupu prevence a řešení nákazy v lokalitě.
2. **Zpřístupnění doplatku na bydlení.**

Nařízené přerušení poskytování sociální služby

Nařízeným přerušením poskytování služby dochází k přerušení smlouvy o poskytování sociální služby, nikoli k jejímu ukončení.

Poskytovatel o přerušení prokazatelně informuje klienty i zájemce o službu.

Přerušením poskytování sociálních služeb nejsou dotčeny předpisy, smlouvy a rozhodnutí, které se týkají poskytovaných neinvestičních dotačních prostředků poskytnutých na základě § 101a a § 104 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Přerušení této činnosti nebude považováno za porušení rozpočtové kázně. Zároveň vynaložené náklady po dobu uzavřené sociální služby (osobní, provozní) jsou uznatelné v rámci provozních dotací.

Doporučení pro management

1. Řiďte skladové zásoby pomůcek.
2. Řiďte spotřebu ochranného materiálu.
3. Zajistěte vyškolení a klid personálu.
4. Kontrolujte procesy ochrany zaměstnanců, a to neustále!
5. Učte se od kolegů, kteří se s nákazou již „utkali“.
6. Mějte připravenou komunikační strategii s personálem, klienty.
7. V případě nákazy zajistěte terapeutickou/psychologickou podporu.
8. V případě nákazy konzultujte krizový plán a nastavená opatření s místně příslušnou hygienickou stanicí.

Personální opatření

1. Vytvořit **krizový tým v organizaci** a určit osobu, která bude komunikovat všemi potřebnými směry (ven i vně organizace, včetně zajištění informovanosti cílové skupiny / lokality).

Určit:

- a. osobu, která pravidelně sleduje aktualizace a aktualizuje seznam důležitých kontaktů,
- b. osobu, která pravidelně kontroluje zásoby ochranných pomůcek, hygienických prostředků a dalšího nezbytného vybavení a jejich dostupnost pracovníkům,
- c. frekvenci sledování informací / zásob (denně),
- d. informační toky.

2. Vytvořit **přehledy** (seznamy):

a. **zaměstnanců**, kteří

- i. jsou schopni a ochotni dále vykonávat svoji činnost,
- ii. mohou zajistit další směny nebo práci přesčas,
- iii. mají děti do 10 let, pečují o závislou osobu, sami trpí závažnějším onemocněním (kontraindikací) nebo jsou zdravotně znevýhodněni a nemohou proto být v kontaktu s osobami ve

- zvýšeném riziku nákazy, v karanténě nebo COVID-19 pozitivními,
- iv. nemají objektivní překážku pro práci s osobami ve zvýšeném riziku nákazy, v karanténě nebo COVID-19 pozitivními.
 - b. **pracovních pozic**, které mohou být vykonávány studenty, osobami s nařízenou pracovní povinností nebo dobrovolníky.
3. **Nastavit poskytování služby na nezbytnou míru** tak, aby nedošlo k ohrožení života a zdraví klientů a zároveň byla nastavena dostatečná ochrana pro zaměstnance, včetně jejich regenerace a odpočinku.
4. Pokud není k dispozici dostatečný počet zaměstnanců (i převedením z jiných služeb poskytovatele) ani po redukci činností, **využít pomoci studentů sociálních oborů, dobrovolníků či dalších osob** (nařízená pracovní povinnost).
5. **Nejnutnější pracovní pozice** jsou:
- a. pracovníci v sociálních službách,
 - b. sociální pracovníci,
 - c. pracovníci pro přípravu stravy,
 - d. pracovníci k zajištění rozvozu,
 - e. pracovníci k zajištění úklidu a údržby zařízení.
6. **Minimalizovat osobní kontakt mezi pracovníky:**
- a. pracovníky převést na home office a používat distanční formu komunikace v týmu,
 - b. vytvořit 2 nebo více skupin pracovníků a střídat tyto skupiny tak, aby byl zajištěn provoz služby a zároveň se vzájemně nepotkávali,
 - c. stanovit v každé skupině osobu odpovědnou za pravidelný přenos informací mezi skupinami (vedoucí skupiny).
7. Zajistit pracovníkům **doklady pro vstup do uzavřených oblastí:**
- a. průkaz zaměstnance,
 - b. písemné pověření s uvedením kontaktu na kompetentní osobu.
8. Zajistit ochranu pracovníků:
- a. **dostatek ochranných pomůcek (OOPP):**
 - i. 3–4 roušky na směnu / 1 pracovník,
 - ii. 5–6 párů jednorázových rukavic na směnu (cca dle předpokládaného počtu klientů) / 1 pracovník,

- iii. respirátory, brýle, štíty, pláště, zástěry...
 - iv. zajistit, aby bylo k dispozici více různých typů OOPP, aby si pracovník vybral, které mu nejlépe vyhovují (stříh, materiál) tak, aby bylo zajištěno maximální pohodlí pracovníka při poskytování služby.
- b. **dostatek hygienických pomůcek** (jednorázové ručníky, dezinfekční mýdla, dezinfekční čisticí prostředky).
- c. určit v organizaci **místa, kde jsou OOPP neustále k dispozici** pracovníkům v režimu *sáhnout a jít*,
- i. určit pracovníka zodpovědného za sledování a doplňování zásob na těchto místech,
 - ii. určit frekvenci kontrol a doplňování,
 - iii. určit minimální množství každé pomůcky, prostředku, které má být na tomto místě k dispozici,
 - 1. dle potřeby vytvářet předem balíčky pro pracovníky se vším potřebným (např. respirátor, oblek, rukavice, dezinfekce).

9. Využit nástroje pro optimalizaci lidských zdrojů:

- a. **Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby** dle § 78 odst. 1 písm. m) zákoníku práce – v části vyrovnávacího období rozvrhnout zaměstnanci práci ve větším rozsahu a ve zbylé části práci v menším rozsahu tak, aby v průměru odpracoval svou stanovenou týdenní pracovní dobu.
- b. **Výkon práce přesčas** dle § 93 odst. 2 zákoníku práce v souvislosti s dikcí § 91 odst. 3 písm. f) zákoníku práce (nutnost zajištění prací se zřetelem na uspokojování životních a zdravotních potřeb obyvatelstva). Nařídít lze práci přesčas maximálně v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce a jen 8 hodin týdně. Práci přesčas nad tyto limity lze konat na základě dohody se zaměstnancem tak, aby v průměru nečinila více než 8 hodin týdně.

10. Specifika výkonu práce v krizovém režimu z pohledu pracovního práva:

- a. **Odmítnutí pracovního úkolu zaměstnancem** Dle § 101 odst. 1 zákoníku práce (ZP) je povinností zaměstnavatele zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života

a zdraví, která se týkají výkonu práce. Dle § 106 odst. 1 ZP má zaměstnanec právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelné. Podle odst. 2 má také **právo odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob**; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.

Pokud jsou dodržena všechna proti epidemiologická opatření, nelze hovořit o přímém ohrožení života a zdraví zaměstnanců. Nicméně vždy je nutné posuzovat konkrétní situaci.

b. Dobrovolná nepřetržitá přítomnost na pracovišti: Dobrovolná nepřetržitá přítomnost zaměstnanců na pracovišti realizovaná s vědomím zaměstnavatele a za situace, kdy je zaměstnanec k dispozici zaměstnavateli za účelem výkonu práce **je součástí pracovní doby zaměstnance:**

- přítomnost na pracovišti, byť zaměstnanec nekoná práci, ale je připraven ji konat, je dle § 96 ZP evidována a řádně zaplácena včetně příslušných příplatků za práci přesčas, v noci, ve dnech pracovního klidu,
- převádět odpracovanou práci přesčas na čerpání náhradního volna je možné pouze se souhlasem zaměstnance,
- v případě, že je zaměstnanec v předem rozvržené pracovní době doma, je tato doba překážkou v práci na straně zaměstnavatele.

Zaměstnavatel není oprávněn zaměstnanci nařídit, aby několik dnů povinně zůstal na pracovišti a fyzicky mu bránit odejít domů.

Ochrana zdraví pracovníka

1. **Poučit všechny klienty, aby bezodkladně informovali službu, pokud u nich bude nařízena karanténa, budou pozitivně testováni na COVID-19 nebo se u nich objeví příznaky respiračního onemocnění – nejlépe telefonicky nebo jiným distančním způsobem.**

2. Všechny **zaměstnance prokazatelně a srozumitelně seznámit s preventivními opatřeními** proti šíření nákazy a s projevy onemocnění:

a. Dodržovat **zásady hygieny rukou**:

- i. často si mýt ruce mýdlem a teplou vodou,
- ii. používat ochranné prostředky, aby nedocházelo ke vzniku poranění kůže (praskliny, oděrky, záděry apod.),
- iii. používat jednorázové rukavice (při kontaktu s klientem, jeho dokumenty a osobními věcmi, penězi, jídlem, při nakupování nebo jiných pochůzkách, v hromadných dopravních prostředcích),
- iv. používat dezinfekci rukou (mytí 20–30 sekund správnou technikou),
- v. hygiena rukou se provádí:
 1. před nasazením OOPP,
 2. po odložení OOPP,
 3. po výměně rukavic,
 4. po kontaktu s podezřelým/potvrzeným pacientem nebo jeho odpadem,
 5. před jídlem,
 6. po toaletě,
 7. po kontaktu s jakýmkoli respiračními sekrety (i svými) a exkrementy,
 8. po manipulaci s rouškou.

vi. *odkaz na video*

b. Dodržovat **zásady respirační hygieny**:

- i. při kýchání a kašlání řádně užívat kapesníky, nejlépe jednorázové,
- ii. při kašlání a kýchání si zakrývat ústa paží/rukávem, nikoli dlaní (kapénky se pak mohou přenést dál),
- iii. používat ústenku.

c. **Přidělit každému zaměstnanci nádobí**, které bude používat pouze on, nebo používat nádobí jednorázové. Nádobí umývat horkou vodou s mycím prostředkem, nebo v myčce.

- d. Pokud možno, vyhýbat se kontaktu s osobou, která jeví příznaky onemocnění dýchacích cest.
 - e. **Používat dezinfekční prostředky** s plně virucidním účinkem:
 - i. dezinfekční prostředek umístit u vstupu do budovy,
 - ii. rozmístit dezinfekční prostředky v prostorách služby – na všech místech pro personál, na toaletách, v koupelnách, v kuchyňce.
 - f. Dodržovat doporučené/nařízené **rozestupy** mezi osobami.
 - g. Pokud možno **vyhnout se tělesnému kontaktu s klientem**, minimalizovat tělesný kontakt (nepodávat ruku, nechovat dítě apod.).
 - h. **Nezdržovat se v místech s vyšším počtem lidí.**
 - i. Nerealizovat skupinové aktivity nebo setkání. Dodržovat nařízení o maximálním povoleném počtu osob na jednom místě.
 - ii. Preferovat jiné způsoby dopravy než hromadné prostředky. Zaměstnancům mohou být například propláceny pracovní cesty soukromým vozidlem.
3. **Schémata ochranných opatření vyvěsit** v prostorách poskytovatele na relevantní místa (umývárna, toaleta, vstupní dveře, kuchyňka, sklad apod.).
4. **Kontrolovat zdravotní stav zaměstnanců:**
- a. Při příchodu i odchodu ze zaměstnání kontrolovat bezdotykovým teploměrem teplotu zaměstnanců (příznakem respiračního onemocnění je tělesná teplota nad 37,5 °C).
 - b. Zaměstnanci hlásí zaměstnavateli výskyt příznaků – v takovém případě nenastupují do zaměstnání a kontaktují svého praktického lékaře.
 - c. Zaměstnanci hlásí zaměstnavateli kontakt s osobou, u níž bylo potvrzeno onemocnění, který proběhl bez použití ochranných prostředků – v karanténě zůstává na základě rozhodnutí krajské hygienické stanice.
 - d. O kontrolách jsou vedeny písemné záznamy.
5. **Osobní ochranné pomůcky:**
- a. V přímém kontaktu s nakaženými osobami nebo s osobami v karanténě a s podezřením na onemocnění používají pracovníci ochranné pomůcky pro 2. a 3. stupeň COVID zóny:
 - i. ochrana dýchacích cest – respirátor FFP2 (N95, KN95)

- ii. 2x rukavice,
 - iii. ochranné oblečení:
 - 1. ochranný plášť nebo overal nepropustný pro viry, nebo
 - 1b. ochranný plášť, empír s voděodolnou úpravou propustný pro viry a igelitová zástěra,
 - 2. igelitový plášť,
 - 3. ochranná čepička,
 - 4. návleky na obuv,
 - iv. ochrana očí – brýle, vhodnější je štít, neboť ochrání i respirátor.
- b. Při kontaktních úkonech osobní hygieny, výměny inkontinentních pomůcek, při manipulaci se špinavým prádlem používají pracovníci:
- i. ochrana dýchacích cest,
 - ii. rukavice,
 - iii. ochrana oděvu – zástěry, pláště aj.
 - 1. jednorázové či pratelné na minimálně 60 °C,
 - iv. ochranu očí (brýle, štíty) při osobním kontaktu s klientem a tam, kde není možné dodržet dvoumetrový odstup.
- c. V ostatních případech: ochrana dýchacích cest, případně ochrana očí, rukavice.
- d. Celý set měnit mezi jednotlivými setkáními s klienty.
- e. Opakovat se zaměstnanci nácvik správného používání OOPP.
- f. V případě používání OOPP k opakovanému použití vyčlenit místo k jejich odkládání (uzavíratelný box), zřetelně jej označit a zajistit dezinfekci těchto OOPP:
- i. látkové: vyprání minimálně na 60 °C s dezinfekčním prostředkem, vyžehlení za vlhka,
 - ii. omyvatelné: očištění dezinfekcí dle návodu na vyhrazeném místě (umývárna) za použití ochranných rukavic a ústenky.
- g. Používat pracovní oděv poskytnutý zaměstnavatelem, převléknout se před odchodem do terénu a po návratu.
6. **Omezit (zamezit) sdílení osobních věcí** a pracovního vybavení mezi zaměstnanci.
7. **Úklid a dezinfekce prostor:**

- a. Dezinfekce povrchů se provádí průběžně podle návodu uvedeném na obalu přípravku zejména na místech s častějším dotykem osob – kliky u dveří a oken, zábradlí, vypínače, telefony, klávesnice, stoly aj.
 - b. Místnosti jsou průběžně větrány, minimálně jednou za hodinu v rozsahu 10 minut.
 - c. Virucidní dezinfekce prostor se provádí každodenně, lze využít germicidní lampy.
 - d. Mezi jednotlivými směny (střídáním skupin pracovníků) zajistit dostatečnou časovou prodlevu (min. 30 minut) na dezinfekci prostor.
 - e. Používat pouze jednorázové papírové utěrky.
 - f. Používat pouze omyvatelné nebo prateľné pomůcky a vybavení. Při nutnosti použití knih, časopisů tyto pomůcky odkládat na určené místo, další použití je možné po 48 hodinách.
- 8. Úklid a dezinfekce služebního vozidla po každém výjezdu:**
- a. vyvětrat vozidlo,
 - b. dezinfikovat plochy, kterých se osoby běžně dotýkají (volant, řadicí páka, kliky a ovladače atp.),
 - c. ve vozidle vždy používat ochranu nosu a úst,
 - d. před uchopením volantu si dezinfikovat ruce.
- 9. Situace představuje výrazně vyšší stresovou zátěž a vyžaduje změnu v nastavení mysli pracovníka – zaměření pozornosti je nezbytné rozšířit nejen na potřeby klienta, ale i ochranu sebe sama a ostatních osob.**